

[Sterup]

rette lære- og praktikpladser i perioden frem til 1. januar 1990. Ved årsskiftet var der brugt 8 mio. kr., mens der lå yderligere ansøgninger for 12 mio. kr., men nu kan der søges om tilskud frem til 1. april for de lære- og praktikpladser, der er oprettet inden årsskiftet. Derfor kan man, som undervisningsministeren så rigtigt sagde, ikke gøre den endelige virkning op, før man har set den endelige behandling af de ansøgninger, der kommer indtil 1. april, men pengene bliver garanteret ikke brugt. Det er udtryk for, at det ikke er offentligt tilskud, der fremskaffer lære- og praktikpladser. I virkeligheden er denne tilskudsordning også lidt uretfærdig over for de tusindvis af virksomheder, som på eget initiativ og uden statsstøtte har taget unge ind i lære- og praktikpladser. Jeg synes, det er afgørende for hele diskussionen om lære- og praktikpladser at fastslå, at en læreplads ikke blot er en uddannelsesplads, en læreplads forudsætter, at der findes en arbejdsplads med beskæftigelse, som er relevant for lærlingens uddannelse. Det indebærer altså, at der dels skal forefindes en arbejdsplads med lokaler og udstyr, men hvad der er mere vigtigt: Den pågældende virksomhed skal have noget at bestille, så lærlingen kan arbejde med sit kommende fag. Når der i 1989 er indgået væsentligt færre uddannelsesaftaler inden for f.eks. autoområdet, er det derfor absolut ikke udtryk for faldende interesse i virksomhederne, men de har simpelt hen ikke beskæftigelse til lærlingene. De har derimod problemer nok med at færdiguddanne de lærlinge, de allerede har.

Kort og godt: Tilskud uanset størrelse, tvang uanset form kan ikke løse problemet. Det kan kun mere beskæftigelse i virksomhederne. Som undervisningsministeren nævnte det, har selvfølgelig også arbejdsmarkedets parter en opgave i at fremskaffe det tilstrækkelige antal lære- og praktikpladser. Organisationerne kan informere deres medlemmer om, at det er i virksomhedernes egen interesse at oprette en eller flere ekstra uddannelsespladser. Der er faktisk gennemført meget effektive kampanjer bl.a. i jern- og metalindustrien, hvor der er fremskaffet mange ekstra pladser. Netop nu er metalindustriens lærlingeudvalg ved at lægge sidste hånd på en ny kampagne, der skal skaffe flere lære- og praktikpladser. Det Konservative Folkeparti tror mere på det frie initiativ end på offentlig regulering og statsstøtte, også i dette spørgsmål.

Aage Frandsen (SF):

Selv om vi kun er ved begyndelsen af denne debat, er der ingen tvivl om, at ordføreren for forslagsstillerne, hr. Klaus Hækkerup, når debatten er ved at runde af, kan sige, at hensigterne var gode, intentionerne var man enig i, men det var bare ikke lige på den måde, det skulle foregå. Man er åben over for alle andre muligheder selvfølgelig, gode ideer er altid velkomne. Det er ligegyldigt, hvilke ideer man kommer med, de duer bare aldrig, når det drejer sig om dette. Derfor ender det med, at vi hvert eneste år, hvor vi har disse diskussioner om lære- og praktikpladser, stort set ikke gør noget.

Ministerens har ret i ud fra de tal, vi kender, at den ordning, som midlertidigt var sat i værk efter aftalen pr. 15. september, nok ikke har virket. Man kan selvfølgelig undre sig lidt over, at det slet ikke betyder noget, hvad prisen er på en lærling. Det har været fremme, at det bl.a. hænger sammen med tidspunktet, hvor man kører det på, og med, at der er en tradition for, at man i virksomhederne simpelt hen starter om sommeren med at ansætte lærlinge og elever. Det vil sige, at hvis sådan en ordning virkelig skal have virkning, skal den måske være fra det tidspunkt, men under alle omstændigheder skal den være permanent. I hvert fald tror jeg ikke, man kan sige, at den model, som ligger i det forslag, som Socialdemokratiet har fremsat, og som svarer meget til det, vi tidligere har talt for og foreslået, overhovedet ikke duer.

I hvert fald må man sige, at hvis man afviser denne model og så taler for, at man bare kan komme med noget andet, at det så snart må være disse partiers og regeringens opgave at komme med forslag om, hvordan man så vil løse det. Det er altså det frie initiativ, som den konservative ordfører talte for, der skal løse det. Jamen hvordan det? Hvert år står vi med dette problem, og lige lidt sker der.

Tilsyneladende forventer man, at problemet løses af sig selv om nogle år, når ungdomsårgangene bliver noget mindre, men det er forfærdelig synd for det danske samfund, at vi så i denne periode ikke udnytter de ressourcer, som der er i det store antal unge, som gerne vil ind på uddannelser. Det er utrolig umenneskeligt over for de unge mennesker, der ikke kan få den uddannelse.

Det kan godt være, at ordningen kan siges at være besværlig, som ministeren siger, og at den